

Valkoinen

käytävä

J. E. Ahvenainen

© 2021 J. E. Ahvenainen

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-4515-1

VALKOINEN KÄYTÄVÄ

J. E. Ahvenainen

*Oletko ikinä tehnyt kahdesta peilistä
käytävää asettamalla ne vastakkain ja
pohtinut, mihin tuo käytävä mahtaa johtaa?
Tai oletko koskaan katsonut maisemaa
vesilammikon luoman heijastuksen kautta ja
ajatellut, että tuo voisi olla ikkuna
toiseen maailmaan?*

*Minulle pelkkä illuusio ei ole koskaan
riittänyt, vaan haluaisin kurkistaa
pidemmälle - astua tuon ikkunan kautta
jonnekin toiseen, vaihtoehtoiseen paikkaan
ja kulkea peilikäytävää pitkin tämän
maailman kääntöpuolelle...*

1

Missä kohtaa valve päättyy ja uni alkaa? Kuinka usein olet pystynyt määrittämään tarkalleen tuon hetken?

Elise ei osannut nimetä yhtään kertaa, jolloin olisi kyennyt mielessään osoittamaan aivan tarkasti, missä kohtaa nukahti ja siirtyi unen alkuun. Paitsi tällä kertaa. Vain hetki aiemmin hän oli vielä kieriskellyt levottomana petivaatteisiin sotkeutuneena etsien sopivaa asentoa nukahtaa. Nyt hän tunsu, miten siirtyi kuin ohuen kalvon läpi omasta sängystään suljettujen silmiensä taakse. Hän pystyi tiedostamaan siirtyneensä uneen.

Jonkinlaisia selkounia, joissa tiesi näkevänsä unta, Elise oli joskus nähnyt kyllä ennenkin elämässään. Mutta ne hetket olivat esiintyneet ikään kuin valmiin unen keskellä ja kestäneet aina vain hetken aikaa, sillä uni yleensä särkyi melko pian sen jälkeen, kun siitä oli tullut tietoiseksi. Tarkemmin ajateltuna, Elise huomasi tällaista unennäön havaitsemista tapahtuneen viime aikoina enenevässä määrin. Mutta tämä oli jotain aivan erilaista.

Siirtymä valveesta uneen tapahtui kuin jonkinlaisen putkimaiseksi venyvän vaikutelman lävitse, jonka hän näki suljetuilla silmillään suoraan edessään. Elise havaitsi kulkevasa eteenpäin tuossa aineettomassa tunnelin tapaisessa tilassa polkua pitkin, joka hiljalleen hänen edetessään sai yhä selvemmat piirteet: Polun molemmin puolin kasvoi tiukasti yhteen ja toistensa lomaan kiertyneitä puita, jotka kaareutuivat jyrkästi, muodostaen tunnelin seinämät rungoillaan. Puutunnelissa oli pehmeän kosteaa ja tuoksui kesäsateen jälkeiselle metsälle. Tiheät latvaoksat muodostivat kuin vehreän katon ja juuret Elisen varpaiden alla tuntuvat viileiltä. Pehmeän sammalen peittäessä ne lähes täysin, oli niiden päällä kulkeminen yllättävän vaivatonta ja miellyttävää.

Kulkiessaan edelleen, pimeys Elisen ympärillä vaihtui vähitellen pehmeän utuiseen hämääseen. Sekä oksien lomasta että jostakin edestäpäin virtasi polulle hennon vihreän ja unisen sinertävän

valon toisiinsa sulautuvia sävyjä. Vaikutelma oli samanlainen kuin jos lehtien läpi suodattuva aamuinen auringonsäde ja kesäoisen lammen pinnalla tanssiva usva olisivat yhdistyneet toisiinsa. Elise huomasi valon määrän lisääntyvän sitä mukaa, mitä edemmäs hän puutunnelissa kulki. Kutsuva kajastus veti häntä vastustamattoman jännittävänä luokseen, mutta sillä kertaa Elise ei päässyt pidemmälle...

Elise hätkähti hereille. Tungetteleva päivänvalo luikerteli sisälle huonosti kiinni vedettyjen ikkunaverhojen raosta ja repi riekaleiksi makuuhuoneen nurkkien unettavan hämärän. Elise käänsi kylkeään päästäkseen eroon tuosta ei-toivotun herätyksen aiheuttajasta ja tunki päänsä syvemmälle tyyneyksensä välttyäkseen silmiin soluttautavalta harmaansävyiseltä valokuovalta. Olo tuntui tahmealta ja heräämisen pakko masentavalta. Se loi jyrkän kontrastin Elisen unikokemuksen pehmeälle ja salaperäiselle tunnelmalle, josta hänet oli kylmästi repäisty pois ja työnnetty takaisin tänne, valve-maailmaan. Hakkaamaan päätään tähän puuduttavan pakottavaan seinään, jollaiseksi hänen elämänsä oli vääntynyt. Sama karvas kokemus heräämisen tuottamasta pettymyksestä oli viime aikoina sävyttänyt kroonisesti hänen ankeita aamujaan.

Sen sijaan Elisen unet olivat käyneet yhä värikkäämmiksi. Aina hän tosin oli nähnyt monenkirjavia ja erikoisia unia, mutta viime aikoina unet olivat tuntuneet jopa enemmän todelta kuin hänen valve-elämänsä. "Toiveunta", Elise totesi itselleen ääneen ja raotti silmiään sen verran, että katse tavoitti makuuhuoneen vaatekaapin oven. Ovessa erottui nyrkinkokoinen sisään painunut kohta, jonka ympäriltä maali oli halkeillut. Elise sulki silmänsä uudelleen. Jani oli taas edellisenä iltana polttanut päreensä jostakin tavanomaisen mitättömästä asiasta ja ilmaissut sen kohtelemalla kaltoin vaatekaapin ovea, joka sopivasti sattui osumaan lähimmäksi lyöntipinnaksi. Harva ovipinta tai huonekalu heillä olikaan enää ehjänä Janin tunne-elämän jäljiltä. Elise tunsu samaistuvansa tuohon lommoiseen ja maalipinnaltaan halkeilleeseen oveen, joka ei johtanut varsinaisesti mihinkään...

”Ei tästä helvetti nyt tule taas mitään näin”, Elise puuskahti ja avasi haluttomasti silmänsä nousten peittomyttyjen keskeltä istumaan. Valovana oli ajanut kaikki unikuvat tiehensä ja jättänyt jälkeensä vain lommoisia varjoja. Joten ei auttanut kuin nousta ylös ja kahlata tämäkin päivä läpi. Itsekseen kiroillen Elise heitti peiton yltään välittämättä siitä, että se jatkoi matkaansa valuen kohti lattiaa. Hän haroi huolimattomasti hiuslenkillä kiinni joka suuntaan kiemurtelevat ruskeat hiuksensa ja veti päälleen ensimmäisenä käteen osuneen T-paidan. Freelancer-graafikkona ja sisällöntuottajana hän sentään sai hautautua töihinsä kotonaan. Siten ei tarvinnut vääntää omaa olemusta edustusmuotoon, kuin korkeintaan äänensävyyn verran puhelinlinjoilla, tai pukeutua teennäiseen, sosiaalisesti hyväksyttävään hymyverhoon, jonka alle oli suotavaa peitellä kaikki se, mitä ei kuulunut lausua vastauksena vain kohteliaisuuttaan muotoiltuun kysymykseen ”Mitä sinulle kuuluu?”

Elise oli tehnyt kotoa käsin sekalaisia toimeksiantoja ja monenlaista sisällöntuottoa melkein siitä asti, kun oli noin pari vuotta sitten valmistunut. Korkeakoulut tuli käytyä ja arvosanat olivat olleen stipendin arvoisia. Tosin niiden hintana oli ollut kaksi loppuun palamista ja sen toteennäyttö, että kasvatuksessa peritty ylisuorittajan malli oli varmuudella juurtunut syvään ja jättänyt vaille mahdollisuuksia olla tyytyväinen, varsinkaan itseensä. Ja eipä siihen tässä elämäntilanteessa juuri olisi ollut paljoa syytäkään, vaikka töiden puolesta sujuikin hyvin. Elise poimi käsiinsä työpöydältään viimeisimmän toimeksiantonsa luonnoksia samalla, kun eteni kohti keittiötä. Luonnoskuviissa värit loistivat kirkkaina ja jossain niiden taustalla hohti vielä se innostus, josta hänen ilmaisutaitonsa syvimmiltään kumpusi. Ironisesti se Elisen omassa elämässä silti tuntui toistuvasti tukehtuvan ja värit loistivat vain poissaolollaan.

Elise asetti vesikattilan levyille. Jani oli rikkonut jokin aika sitten vedenkeittimen, eikä Elise ollut jaksanut hankkia uutta. Tuokin asia oli oikea edustusotos siitä, miten pielessä heidän niin sanottu parisuhteensa oli. Jani saisi itse ostaa uudet kaiken rikkomansa tilalle, mutta tietenkään asia ei käytännössä mennyt niin. Jani oli opiskelija ja Elise töissä, eikä taloudellisen epätasa-arvon tuottama

jännite jäänyt vaille käytännön ilmenemismuotoja. Oikeastaan koko heidän asumisjärjestelynsä johtui siitä. Elise naurahti mielessään, kun nimitti parisuhdettaan asumisjärjestelyksi. Mutta sitä se oli, sillä viimekädessä tämä sotku ei mitenkään ollut survottavissa parisuhteen tai minkään muunkaan vastaavan määrittelyn alle. Koko yhteen muuttaminen melkein vuosi sitten oli ollut olosuhteiden pakosta tehty hätäinen ratkaisu, kun Janilla oli mennyt huonosti, henkisesti ja taloudellisesti. Elise oli ennen suhteeseen valumista ollut jonkinlainen tukihenkilö Janille, mikä jollakin vääristyneellä tavalla sai hänet yhä kokemaan olevansa tästä vastuussa. Ei heidän välillään siten ollut oikeastaan ikinä edes ollut mitään mitä lopettaa ja silti eroaminen, se ratkaiseva naula arkuun, oli jäänyt lyömättä. Nyt se vain roikkui raskaana ilmassa.

Vesi kiehui ja Elise tunki kuppiin kaksi teepussia ja istui ruokapöydän ääreen. Hän siirteli hajamielisesti murusia pöydän pinnalla pieniksi keoiksi ja pyöritteli lusikkaa teekupissaan. Kello keittiön seinällä mittaili matelevaa aikaa. Viisarien kulkemat naksuttavat askeleet tuntuivat kuin venyvän hitaudessaan. Siinä ne ryömivät hetkien ylitse, vailla minkäänlaista päämäärää, tarkoituksenaan vain kiertää sitä samaa kellotaulun muodostamaa kehää, uudelleen ja uudelleen... Jotenkin Elise eksyi mielessään kertaamaan viestiä, jonka äiti oli lähettänyt. Viime kerrasta olikin aikaa, sillä yhteydenpito oli ohentunut vuosi vuodelta vähemmäksi. Äiti oli kysellyt jonkin hänelle lainaamansa kirjan perään, jonka voisi huolia takaisin, jos Elise ehtisi sen lähettää. Äiti oli vähän aikaa sitten muuttanut toiselle paikkakunnalle Elisen nuorempien sisarusten kanssa uuden miehensä luokse.

Vaikka vanhemmat olivat eronneet jo useampi vuosi sitten, ei muutto ollut tietenkään sujunut ilman sodankäyntiä, kun isä oli saanut kuulla muuttosuunnitelmista. Vanhempien avioero kaikessa rumuudessaan oli tavalla tai toisella rikkonut heistä jokaista. Eipä sillä, että lapsuuden perhe-elämä olisi ollut millään muotoa kovinkaan ehjää sekään. Isän niin kutsuttu kuri oli ollut kova ja tämän maailmassa pelko oli sama asia kuin vanhemman kunnioitus. Kaikki olivat saaneet osansa tästä ohjenuorasta. Elise oli aiemmin useaan otteeseen ihmetellyt, miten äiti oli niin monet

vuodet voinut katsellut isän juomista, äkkipikaisia raivokohtauksia ja toistuvia uhkailuja. Elise sulki silmänsä. Hetken aikaa hän oli taas siellä – istui hämärässä portailla kuuntelemassa, kuinka isä karjui ja äiti hyssytteli tätä välillä vihaisen käskävästi, välillä itkuisesti: "Ole nyt jo hiljaa tai lapset heräävät ja kuulevat!" Elise avasi silmänsä ja istui taas ruokapöydän ääressä tuijottamassa ikkunalasin lävitse ei mihinkään.

Vanhemmat olivat lopulta eronneet. Se oli tapahtunut sinä samana vuonna, kun Elise itse oli mennyt kihloihin edellisen miesystävänsä kanssa. Siinäkin hänen suhteessaan oli ollut monia asioista, joiden olisi pitänyt herättää hänet ymmärtämään, ettei se ollut terveellä pohjalla. Toisaalta ongelmia oli ollut vaikea sanoittaa ja ehkä kun omassa lapsuudenperheessä oli tottunut jokseenkin "aggressiivisiin ilmaisutapoihin" niin ei se edes tuntunut niin kovin vakavalta. Monet läheisistä olivat pitäneet miehestä ja näiden oli ollut mahdotonta uskoa Elisen yrittäessä kertoa siitä puolesta, joka taustalle oli kätkeytynyt ja ilmennyt ristiriitatilanteissa. Oli muistuteltu osapuolia olevan aina kaksi ja vihjattu, että ehkä Elise itse osasi myös olla provosoiva ja liian vaativa.

Hänen eroaan miehestä oli sitten paheksuttu ja erityisesti jotkin asiaa arvostelleet sukulaiset olivat ilmaisseet osanneensa kyllä arvata, ettei Elisen suhteista mitään tulisi. Tämä kun oli ollut jo lapsena niin hankala, uhmakkaan tottelematon ja puissa kiipeilevä riehumaan taipuvainen tyttölapsi - kauhukakara, joka ei ymmärtänyt totella ehdoitta aikuisten käskyjä ja kuunnella näiden parempaa ymmärrystä, vaan itsepäisesti teki asiat tavallaan ja kysyi kaikesta "miksi?" Hetken Elise hymyili tälle usein kuulemalleen kuvaukselle itsestään lapsena. Sehän juuri oli aina ollut hänen suurimpia vahvuuksiaan - kyky kulkea omaa tietään ja kyseenalaistaa valmiiksi tarjotut vastaukset elämän pieniin ja isoihin kysymyksiin.

Elisellä tosiaan oli lapsesta asti ollut vika tai kyky katsoa asioita omalla tavallaan, käänällä niistä esiin uusia kulmia ja luoda toisenlaisia tapoja tutkia totunnaisuuksia rikkoen valmiiden odotusten kaavoja. Se oli häneen kirottu ja siunattu luovuuden ydin, joka konkreettisesti tuli esille arvostettuna taitona työssä, mutta yhä

myös omanlaisena tapana ajatella, olla ja toimia persoonana. Ja nimenomaan se oli tehnyt ja teki yhä hänestä erottavalla tavalla erilaisen - toisenlaisen, joidenkin silmissä vääränlaisen ja siten irrallisen. Ristiriita oman erilaisuuden vahvuuksien ja vaurioiden kanssa tuntui repivän häntä yhä päivittäin. Lisäksi vahvan ulkopinnan alle jäävät haavat tuntuivat oikein vetävän huonolla harkinnalla tehtyjä ihmissuhderatkaisuja puoleensa. Eliseä inhotti, miten hän näki itsessään ajoin kuin oppikirjaesimerkin ihmisestä, jota elämä ja varsinkin toiset ihmiset olivat rikkoneet niin, ettei tämä kyennyt kaikella taidolla ja tiedollaankaan vapautumaan johonkin syvälle juurtuneesta viallisuuden kokemuksesta. Tai edes heittämään ulos kodistaan sen itseään kaltoin kohtelevan ihmisen, joka sinne edellisen eron jälkeen pesiytyi liian pitkään jatkuneen laastari-suhteen seurauksena.

Elise raapi lusikallaan teekupin pohjaa ärtyneenä aiheeseen, johon omat ajatukset taas kerran väkisin valuivat. Kuulijaksi jäisi silläkin kertaa vain hän itse, sillä turha niitä oli vapauttaa oman päään ulkopuolelle. Kun kukaan ei ollut voinut uskoa edellisessä suhteessa ilmenneitä kyseenalaisia piirteitä, miten Elise voisi ikinä kertoa siitä, millaisessa suhteessa nyt eli? Että ojasta allikkoon - itsehän oli soppansa keittänyt ja saisi sen siten myös lusikoida, mitäpä muutakaan siitä seuraisi. Jokin Elisen sisällä sanoi, ettei mustelmiin käsissä ja kaulalla suhtauduttaisi niin. Mutta hän ei myöskään halunnut lisätä läheistensä takkaa entisestään. Jokaisella oli niin paljon omia haavoja paranneltavana. Ja hän oli käyttänyt jo oman osansa toisten voimavaroista niinä opinnoissa uupumuksen vuosinaan, jolloin oli ollut lähes toimintakyvytön ja purki pahaa oloaan muihin kykenemättömänä muuhunkaan. Ei, tämän sopsan hän saisi nyt itse kestää ja selvittää.

Nurinkurista oli vielä sekin, että Elise oli suhteen ”henkisesti voimakkaampi osapuoli” ja lauloi teräväkielisyydessään helposti Janin suohon joka riidassa aina tarpeen tullen. Ja niinpä tämä sitten olikin oppinut tasoittamaan tilejä heittelemällä tavaroita, rikkomalla asuntoa ja käymällä kiinni Eliseen. Kaikki tässä kuviossa huusi hänen sisällään jokaisen yhteenoton jälkeen, että tämä oli tässä, nyt saisi riittää. Mutta jälkipyykin aikana toisen surkeasti

itkiessä, anellessa anteeksi ja ajoin myös uhatessa itsemurhalla, eivät voimat vain tappelujen jälkeisessä väsymyksessä ja töitä täyteen tungetun kalenterin rutiinien puristuksessa sitten vain enää riittäneet työntämään tätä lopullisesti kynnyksen yli kadulle asti.

Elise ei koskaan ollut voinut kuvitella itseään sellaisen ihmisen rooliin, joka elää tällaisessa suhteessa. Eikä sitä olisi voinut uskoa kukaan muukaan, joka hänet tuns. Mutta voiko kenestäkään koskaan arvata pinnalta päin, mitä tämän elämässä tapahtuu, edes läheisistään? Elise oli koko elämänsä kulkenut omaa tietään pistäen jauhot suuhun jokaiselle, joka yritti sulkea hänet johonkin annettuun muottiin. Ja nyt hän kuitenkin löysi itsensä sellaisesta laatikosta, jota ei ollut osannut väistää - laatikosta, johon väkivalta-perheen koulukiusattu ja syrjitty tyttölapsi on niin helppo sujauttaa. Samalla hän yhä itsepintaisesti yritti vakuuttaa itselleen, ettei hän ollut "sellainen ihminen." Eihän se voinut olla hän, joka tällaiseen päätyy. Ja kuitenkin, hänelle oli käynyt kuin sammakolle, joka oli pantu pataan ja nostettu lämpöä pikkuhiljaa, jolloin se ei ollut huomannut hypätä pois, kun vielä pystyi. Kuumeneva vesi vei siltä varkein voimat loikata enää turvaan ja lopulta se kiehuisi elävältä.

Toisaalta Elise tuumi, ettei oikea sammakko edes sellaiseen tilanteeseen päätyisi. Se olisi kyllä hyppinyt tiehensä eläimen viisaudessaan. Mutta hän itse oli juuttunut tuohon kattilaan. Se hetki, kun olisi pitänyt hypätä pois, se meni niin petollisesti ohitse. Ja niin sitten kattilan reunat kasvoivat liian korkeiksi ja tottui liian helposti lämpötilaan, joka kohosi niin salakavalasti. Ensin Jani oli hajottanut jonkin hänen tavaransa, mitä oli toki kovin pahoitellut ja luvannut hankkia uuden. Sitten jonkin riidan yhteydessä tämä oli heittänyt Eliseä kengällä, tosin osumatta. Tilanteita seurasi aina paljon hyvittelyä, sovittelua ja panostusta yhteiseen olemiseen. Tehty paha paikattiin nopeasti satunnaisena ylilyöntinä kerta kerran jälkeen. Ja sitten oli seurannut se ensimmäinen lamaannuttava ja epätodellisen tuntuinen hetki, kun Jani oli tarttunut Eliseä vihapäissään kiinni ja ravistanut niin, että käsivarsiin oli jäänyt isoja mustelmia tämän puristuksesta. Se oli ollut se hetki, kun olisi pitänyt hypätä kiireesti pois kattilan polttavaksi käyneestä vedestä ja loikkia tiehensä. Sen sijaan hän oli lamaantunut paikalleen.

Elisestä tuntui, että hän oli käynyt tämän saman ajatusketjun itsensä kanssa läpi jo aivan liian monta kertaa. Mutta yksinäisyyden pelko, toistuva parisuhteissa epäonnistumisen häpeä ja Janin itkut, sekä tietoisuus ettei tämä taloudellisesti ja henkisesti tulisi pärjäämään, ne kai sitten olivat saaneet hänet jälkikäteen vakuuttamaan itselleen tilanteen olleen yksi ja ainoa, joka ei koskaan tulisi toistumaan. Olihan Elise itse kova luu, joka tosiaan osasi myös provosoida – ehkä syytä oli myös hänessä itsessään. Ainakin oli jotenkin helpompaa ja hallittavampaa ajatella niin. Niinpä niin, Elise tuhahti itselleen – kuinkahan moni muukin selittää vastaavat tilanteet tyhjiksi samoin perustein; itseään syyttäen, haluten nähdä enemmän hyvät puolet ja uskoen hallitsevansa kyllä tilanteen ja osaavansa korjata sen.

Elise mietti äitiään ja sitä myöten mieleen muistui isän pari päivää sitten lähettämä viesti. Isä oli ottanut tavakseen aina vanhempien avioerosta lähtien lähettellä humalapäissään viestejä, joissa syytteli itsensä hylkäämisestä ja valitti, että häntä kohdeltiin epäoikeudenmukaisesti: ”Mitä pahaa minä olen teille tehnyt, kun ette käy minua katsomassa. Koskaan en ole tehnyt mitään väärää ja ikinä en ole teitä tai äitiänne lyönyt.” Isän maailma ei tuntenut sellaisia käsitteitä kuin henkinen väkivalta tai kuritusväkivalta. Nyrkillä lyöminen oli kai se ainut vahingoittamisen muoto, jonka tämä tunnisti väkivallaksi. Elise muisti kerran, kun isä oli jonkin hänen sanomisensa suututtamana yrittänyt hiuksista reuhtoen viedä häntä omaan huoneeseen häpeämään. Kiukustuneen kymmenvuotiaan voimillaan Elise oli tarttunut ovenkarmiin päättäen, ettei päästäisi irti, vaikka päänahka irtoaisi. Isä oli lopulta ollut se, joka joutui päästämään irti ja Elise oli kokenut ikään kuin tasoittaneensa tilit.

Elise mietti ivallisesti, lieneekö hänen siksi niin vaikea tunnustaa edes itselleen elävänsä väkivaltaisessa suhteessa, kun osasi tapella vastaan. Sillä niin hän oli oppinut sittemmin tekemään. Ja eihän häntä lyöty – ei se siten ollut mitään ”oikeaa väkivaltaa.” Samassa Eliseä puistatti. Juuri niin hän oli itselleen vakuutellut siinä kohtaa, kun Jani oli ensimmäisen kerran, ja sitten toisen ja kolmannen, käynyt häneen kiinni. Eihän se ollut vielä mitään *oikeaa* väkivaltaa... Tee kupissa oli ehtinyt jäähtyä ja hautua kitkeräksi.

2

Elise tunsu, miten vaipui uneen ja siirtyi taas ohuen valvetta ja unta erottavan kalvon läpi. Samassa hän jo seiso i saman puutunneliin johtavan polun päässä, missä ensimmäiselläkin kerralla. Elise oli nytkin täysin tietoinen itsestään ja unennäöstään. Hän lähti kulke-maan juurien peittämää polkua, haluten päästä viime kertaa lähemmäs sitä kajastusta, joka oli kutsunut häntä polun päässä. Elise kulki puutunnelia eteenpäin, jonka valo tuntui samaan aikaan sekä unettavan rauhoittavalta että voimistavan energisoivalta.

Vasta nyt Elise havaitsi, että puutunnelin puissa pesi monenlaisia pikkulintuja, jotka lauloivat oksistossa kirkkaalla äänellä. Jotenkin se oli erilaista kuin linnunlaulu, jota Elise oli tottunut kuulemaan. Tuntui melkein, että sävelessä piili jokin syvempi merkitys, jota hän ei aivan tavoittanut, aavisti vain. Elise tunsu taas kesäsateisen metsän tuoksun ja usvainen valonhehku tanssahteli hänen jalois-saan polulla. Juurien koloista kasvoi kauniin sinertäviä kukkia. Pieni hohtava perhonen lenteli yhden niistä yllä laskeutuen kukan hennolle terälehdele, joka tuntui olevan yhtä läpikuultavan ohut kuin perhosen itsensä siivet. Elise kulki yhä pidemmälle ja näki nyt, miten tunnelin päässä hohtava kajastus voimistui. Jännitys hänen sisällään kasvoi hänen lähestyessään tunnelin suuta. Loppua kohden polku alkoi viettää loivasti ylöspäin. Nyt Elise oli jo aivan tunnelin päässä. Valo tuntui tulvivan viistosti ylempää ja hän puolittain käveli ja puolittain kiipesi sitä kohden. Juuret polulla muodostivat melkein kuin porrastettuja askelmia, joita pitkin Elise kulki ja tuli vihdoin puutunnelin päähän.

Näky hänen edessään tuntui ihmeellisyydessään henkeäsalpaa-valta. Puutunneli oli tuonut Elisen metsään, jollaista oli vaikea kuvitella mihinkään valvetodellisuuden paikkaan. Ihmeissään hän astui metsäaukiolle, joka levittäytyi näkyviin. Keskellä sitä oli pieni ja häikäisevän kirkas lampi, jonka vesi väreilevästä liikkeestä pää-tellen pulppusi maansisäisestä lähteestä. Veden kannella tanssivat puiden lävitse siivilöityvät auringonsäteet niin kirkkaina, että

lampi vaikutti kristallipintaiselta. Välke heijastui yläpuolella kaartuvien puiden lehtiin ja rantakukkien väriloistoon. Elise ei ollut ikinä nähnyt tai voinut edes kuvitella sellaisia kukkia ja niin mahdavia puita. Niiden ikivanhalta vaikuttavat rungot näyttivät siltä, kuin jo kasvun alkuvaiheessa monta pientä puuntaimea olisi kiertynyt toistensa ympärille ja sitten aikojen saatossa kasvanut tiiviisti yhteen yhdeksi suureksi rungoksi. Elise ei osannut nimetä puita, mutta silti ne tuntuivat piirteiltään jotenkin kovin tutuilta, ollen samalla kuitenkin aivan vieraita, salaperäisiä ja kummallisen eläväisiä.

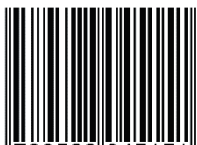
Itseasiassa kaikki metsässä oli jotenkin enemmän elossa, väreiltään ja olemukseltaan syvempää, kuin mikään valveen vertailukohta. Vaikutelma oli ikään kuin olisi nähnyt aidon maiseman totuttuaan katsomaan vain vähävärisiä valokuvia tai haaleita maalauksia kuluneissa kehyksissä. Elisestä tuntui, että hänen aistimaailmansa kävi aivan ylikierroksilla. Samalla hän kuitenkin tunsii olonsa kevyen tyyneksi, ihan kuin keho ja mieli olisivat jollakin tapaa olleet täällä aivan erilaista ainetta. Ajatuksetkin olivat vähemmän painavia kantaa tässä kummallisen kauniissa metsässä, jonka puut tuntuivat kuiskivan kaiken aikaa jotakin hänelle. Elise yritti kuulla paremmin, mutta mitä enemmän hän yritti, sitä kauemmas vaikutelma pakeni, eikä hän voinut erottaa kuin humina. Silti se jätti jälkeensä tunteen jostakin lausutusta tai lauletusta.

Elise kulki puiden lomassa lähemmäs lampea ja kumartui tutkimaan rannan monenkirjavaa kukkaloistoa, joka hehkui hänen jalkojensa juuressa. Elise havaitsi hätkähtäen, että kukkien värikirjossa erottui sellaisiakin sävyjä, joille hänellä ei ollut antaa mitään aiempaa nimeä. Elise pohti, miten oli mahdollista havaita täällä värejä, joita ei valveilla ollut olemassakaan, ei ainakaan hänen ihmisaistiensa tavoitettavissa. Myös tuoksut metsässä olivat niin moninaisia, etteivät ne kaikki löytäneet mitään nimeä Elisen mielen rakenteissa. Silti hän pystyi aistimaan kaiken kuin itsensä kautta virtaavana sykkeenä ja rytminä. Tuntui, että metsän jokainen olento, laulujaan livertävät linnut oksistossa, ikaikaisen viisauden omaavat puut ja kaikki kauneutta versovat kasvit, väreilivät elämää tavalla, joka teki ilman elämänvoimasta tiheäksi.

*Elise oli ennenkin nähnyt
unia, joissa tiedosti näkevänsä
unta, mutta tämä oli
jotain erilaista...*

*Avautunut polku johti
paikkaan, joka loi kipeän
kauniin kontrastin valvemaailman
vaurioille ja käänsi Elisen
tulkinnat todellisuudesta täysin
uuteen asentoon haastamalla
perustavanlaatuisesti sen,
miten hän oli elämänsä aikana
oppinut ajattelemaan - varsinkin
oman olemassaolonsa luonnosta.
Kaikki aiemmat uskomukset
oli avattu määriteltäviksi
uudelleen.*

*Mutta jokaisella askeleella
on varjonsa, eivätkä ne ole
väistettävissä, kun matka kulkee
todellisuuden käänköpuolelle
ja minuuden kätettyihin
kerroksiin...*

9 789528 045151